
[2021-52-RE](#)

Causa 2021-52-RE

(Sánchez De Frutos c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 328-2021. Recurs d'empara

Sentència del 12 d'octubre del 2021

BOPA núm. 109, del 20 d'octubre del 2021

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 10 de juny del 2021, per la representació processal del Sr. Federico Sánchez De Frutos, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la inactivitat del Tribunal de Corts que derivaria en una presumpta vulneració del dret a un procés degut i de durada raonable, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat i que adopti de manera urgent les mesures necessàries per fer cessar aquesta vulneració, condemnant en costes a l'Administració de Justícia per les despeses ocasionades per aquest recurs;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist l'acte del Tribunal Constitucional del 14 de juliol del 2021 que va admetre a tràmit, sense efectes suspensius, aquesta causa;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 2 de setembre del 2021, pel Ministeri Fiscal;

Vistes les conclusions formulades dintre de termini per la part recurrent i pel Ministeri Fiscal;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Dominique Rousseau;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

---

1.1. El 16 de desembre del 2016, el Sr. Federico Sánchez De Frutos va ser absolt per la Secció Primera de l'*Audiencia Nacional* de la causa seguida contra ell i d'altres. I, el 13 de juliol del 2017, la Sala Penal del Tribunal Suprem va desestimar el recurs de cassació presentat pel Ministeri Fiscal espanyol.

1.2. Atès que aquesta causa havia estat incorporada a la causa BPA (núm. 6000173/2016), el 28 de gener del 2020, la representació processal del Sr. Federico Sánchez De Frutos va presentar un procediment urgent i preferent per una presumpta vulneració dels seus drets a la intimitat i a l'honor, reconeguts a l'article 14 de la Constitució, al secret de les comunicacions i a la inviolabilitat del domicili, reconeguts a l'article 15 de la Constitució, i al procés degut, reconegut a l'article 10 de la Constitució, contra els processats, contra les acusacions particulars, contra els actors civils, i contra els responsables civils en la causa núm. 6000173/2016, així com contra aquells que havien estat i eren advocats en aquesta causa, contra la Fiscalia, contra el Servei de Policia i contra el Tribunal de Corts, sol·licitant el cessament d'aquesta situació il·lícita procedint a recaptar la totalitat de les còpies de la causa seguida a Espanya.

1.3. El 28 de febrer del 2020, la Batllia de Guàrdia (Penal) va dictar un aute en què desestimava aquesta demanda, per tal com considerava que la part demandant no havia emprat el procediment adequat i que era incompetent per a la resolució del fons plantejada.

1.4. L'11 de març del 2020, la representació processal del Sr. Federico Sánchez De Frutos va interposar la mateixa demanda anteriorment ressenyada davant el Tribunal de Corts.

1.5. El 15 de juliol del 2020, el Tribunal de Corts mitjançant providència va considerar que la part demandant interposava un incident de nul·litat i li va requerir que en el termini de 15 dies indiqués quines eren les resolucions susceptibles de nul·litat contra les quals recorria i que també precisés els documents que podien afectar els seus drets fonamentals, indicant el número dels folis als efectes de permetre la seva recerca i la seva extracció eventual.

1.6. El 30 de juliol del 2020, la representació processal del Sr. Federico Sánchez De Frutos va presentar un escrit en què manifestava la seva impossibilitat de precisar la documentació que es trobava en el sumari andorrà, ja que en no ser part no hi tenia accés, posant en relleu que de manera general podia designar els documents que contenien el resultat de totes les intervencions de comunicacions, dels registres domiciliaris, així com dels altres documents, informes policials i del Ministeri Fiscal i les resolucions judicials continguts en la causa espanyola DP 131/2011 i que l'afectaven personalment.

1.7. El 9 de setembre del 2020, el Tribunal de Corts va dictar una segona providència mitjançant la qual requeria novament la part demandant perquè, en el termini de 30 dies, complementés la seva petició, precisant els folis de la causa DP 131/2011, en què es trobava la documentació que considerava que podia comportar una vulneració dels seus drets fonamentals.

1.8. El 17 de setembre del 2020, la representació processal del Sr. Federico Sánchez De Frutos va presentar un escrit en què complimentava el requeriment del Tribunal de Corts.

1.9. El 10 de juny del 2021, la representació processal del Sr. Federico Sánchez De Frutos va interposar un recurs d'empara contra la inactivitat del Tribunal de Corts que derivaria en una presumpta vulneració del dret a un procés degut i de durada raonable, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

---

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació del recurrent

- El recurrent exposa que el 15 de juliol del 2020, el Tribunal de Corts mitjançant providència li va requerir que en el termini de 15 dies indiqués quines eren les resolucions susceptibles de nul·litat contra les quals recorria i que també precisés els documents que podien afectar els seus drets fonamentals, indicant el número dels folis als efectes de permetre la seva recerca i la seva extracció eventual.
- Addueix que el 30 de juliol del 2020, va presentar un escrit en què manifestava que li resultava rocambolesc que se li demanés un requeriment inassolible de fer per la persona que se sent agreujada i que s'ha vist empena a instar aquest procediment en una causa en què els folis es compten per milers i en la qual no és part.
- No obstant això, de manera general va designar els documents que contenen el resultat de totes les intervencions de comunicacions, dels registres domiciliaris, així com dels altres documents, informes policials i del Ministeri Fiscal i les resolucions judicials continguts en la causa espanyola DP 131/2011 i que l'afecten personalment.
- Afegeix que el 9 de setembre del 2020, el Tribunal de Corts va dictar una segona providència mitjançant la qual li requeria novament que, en el termini de 30 dies, complementés la seva petició, precisant els folis de la causa DP 131/2011, en què es trobava la documentació que considerava que podia comportar una vulneració dels seus drets fonamentals.
- Indica que aquesta resolució li va ser notificada el 14 de setembre del 2020 i que tan sols 3 dies després, amb un esforç titànic, va presentar un escrit en què complimentava el requeriment del Tribunal de Corts.
- Conclou que, per tant, fa 9 mesos que el Tribunal de Corts disposa de la documentació requerida i encara no ha resolt l'escrit presentat l'11 de març del 2020.
- Per acabar, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que adopti de manera urgent les mesures necessàries per fer cessar aquesta vulneració, condemnant en costes a l'Administració de Justícia per les despeses ocasionades per aquest recurs.

2.2. Argumentació del Ministeri Fiscal

- El Ministeri Fiscal considera que de l'examen de les actuacions no es desprèn la vulneració del dret a un judici de durada raonable, ja que el recurrent va presentar la seva demanda l'11 de març del 2020, que el Tribunal de Corts va portar a terme diverses diligències de tramitació, expressament reconegudes pel recurrent, però que la causa va estar suspesa del 17 de febrer del 2021 fins al mes d'abril del mateix any, arran de l'admissió a tràmit de les causes 2021-8-RE i 2021-9-RE.
- Destaca que les pretensions del recurrent havien de ser resoltes per raó de coherència, almenys de forma conjunta o coetània amb la multiplicitat de pretensions que a mode de qüestions prèvies

---

s'havien introduït en aquesta causa.

- En l'escrit de conclusions posa en coneixement del Tribunal que el 6 de setembre del 2021, el Tribunal de Corts va dictar un aute en què resolvia la integralitat de les pretensions del recurrent, decidint estimar en part la seva demanda.

- Per aquests motius, demana al Tribunal Constitucional que desestimi aquest recurs d'empara.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El dret a un procés de durada raonable és una garantia fonamental del dret a un procés degut que deriva de l'article 10 de la Constitució.

3.2. Els criteris que permeten determinar l'existència o no d'una dilació indeguda en el marc d'un procediment judicial que es desenvolupa davant les jurisdiccions ordinàries són: la complexitat de l'assumpte, i com a corol·lari d'aquest punt la naturalesa de la causa i la durada mitjana del desenvolupament del procediment en afers similars, l'actitud dels tribunals i la de les parts.

3.3. Aquests criteris han estat recordats en nombroses ocasions per aquest Tribunal (veg. per ex. la sentència del 14 de març del 2001, recaiguda en la causa 2000-17-RE, del 10 d'octubre del 2016, recaiguda en la causa 2016-8-RE, de l'11 de juliol del 2019, recaiguda en la causa 2019-21-RE, la del 17 de febrer del 2020, recaiguda en la causa 2019-70-RE, la del 19 de maig de 2020, recaiguda en la causa 2020-34-RE, o més recentment, les sentències del 17 de febrer del 2021, recaigudes en les causes 2020-74-RE, 2020-80-RE i 2020-81-RE, i del 15 de març del 2021, recaiguda en la causa 2020-87-RE); criteris que, d'altra banda, són coincidents amb aquells exposats pel Tribunal Europeu dels Drets Humans.

3.4. D'aquesta causa es desprèn que des de l'11 de març del 2020, data de la presentació de l'escrit de la part recurrent, el Tribunal de Corts va efectuar diversos actes d'instrucció: el 15 de juliol del 2020 va demanar a la part recurrent que indiqués quines eren les resolucions susceptibles de nul·litat contra les quals recorria i que també precisés els documents que podien afectar els seus drets fonamentals; el 30 de juliol següent, el recurrent va posar de manifest la seva impossibilitat de precisar la documentació que es trobava en el sumari andorrà, ja que en no ser part no hi tenia accés; no obstant això, el 17 de setembre d'aquest mateix any, la part recurrent va aportar finalment la documentació demanada.

3.5. Cal destacar, així mateix, que la pretensió del recurrent s'insereix en el marc d'una causa complexa que ha donat lloc a molts incidents processals, a diversos recursos d'empara, dels quals les causes 2021-8-RE i 2021-9-RE, en què participen nombroses parts, tot i que el recurrent no sigui una d'aquestes parts.

3.6. També cal destacar que després de les sentències del 19 d'abril del 2021, recaigudes en les dues causes constitucionals que s'acaben de citar, el Tribunal de Corts va fixar el 14 de juny del 2021 per reprendre la causa BPA i iniciar el judici oral.

3.7. Per consegüent, atesa la suspensió de la causa declarada el 17 de febrer del 2021 per aquest Tribunal fins al 19 d'abril d'aquest any, el termini que va del 17 de setembre del 2020, data en què el Tribunal de Corts va rebre la documentació demanada al recurrent, al 10 de juny del 2021, data en

---

què es va presentar el recurs d'empara no pot considerar-se un termini irraonable per si mateix (termini d'uns 6 mesos efectius), com tampoc es pot al·legar una inactivitat del Tribunal de Corts, el qual va procedir a diversos actes d'instrucció necessaris per a la resolució de la pretensió del recurrent.

3.8. Per consegüent, atès que la vulneració del dret a un procés de durada raonable no s'ha produït, aquest recurs d'empara ha de ser desestimat.

3.9. La desestimació del recurs d'empara implica, en matèria de costes processals, la imposició a la part recurrent de les costes derivades del seu refús (article 92.4 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional).

Decisió:

En atenció a tot això que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

Ha decidit:

1. Desestimar el recurs d'empara interposat per la representació processal del Sr. Federico Sánchez De Frutos.
2. Imposar a la part recurrent en empara les costes processals derivades de la desestimació del seu recurs.
3. Publicar aquesta sentència, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

I així, per aquesta sentència nostra, que ha de ser notificada a la representació processal del recurrent, al president del Tribunal de Corts i al Ministeri Fiscal ho pronunciem, manem i signem a Andorra la Vella, el 12 d'octubre del 2021.

Josep-D. Guàrdia Canela   Jean-Yves Caullet
President   Vicepresident

Joan Manel Abril Campoy

Dominique Rousseau

